

Pengene i Guds rige

Gud siger ved profeten Malakias: Bring hele tienden til forrådshuset, så der kan være mad i mit hus; sæt mig på prøve dermed, siger Hærskarers HERRE, om jeg da ikke åbner jer himmelens sluser og udøser velsignelse over eder i overmål.

Mal.3:10

Dette vers bruges ofte som grundlag for at få menighedens medlemmer til at give flere penge til Guds riges arbejde. Men verset anvendes ofte på en måde, der ikke stemmer overens med Bibelens tale, men snarere leder tanken hen på et lotteri, hvor man for en begrænset indsats er garanteret en stor og sikker gevinst.

Lad os se lidt nærmere på, hvad verset indeholder, og lad os begynde med begrebet ”tiende”, der primært forekommer i GT og som kun nævnes et par gange i NT.

I Gammel Testamente optræder tiende første gang i forbindelse med Abraham, der giver tiende til Melkisedek. 1.Mos.14:20. Og dernæst hos Jakob, der efter sin natlige kamp med Gud, lover at give Gud tiende, hvis han kommer levende hjem fra sin flugt fra Esau. 1.Mos.28:22. Begge steder er tienden relateret til en enkelt person og kan derfor ikke udlægges som en generel ordning. Anderledes er det med Guds pagt med Israel, hvor tiende er en del af pagten og omfatter to former for tiende:

1. Alle jøder skulle give tiende til levitterne for det arbejde, de udfører ved åbenbaringsteltet og senere ved templet i Jerusalem. 4.Mos.18:20-32.
2. Da jøderne efter ørkenvandringen er kommet ind i det forjættede land, skal de bringe en tiendedel af alle afgrøder og det førstefødte af alt hornkvæg og småkvæg til Herrens bolig, for at de der kan spise og feste for Herrens åsyn sammen med deres børn, husfolk og levitterne. 5.Mos.12:6-12, 17,18 og 14:22-27. (Se også 5.Mos.14:28-29).

Endelig er der en tredje tiende. Den kom først til senere og havde karakter af en skat til kongen. 1.Sam.8:15.

Hvordan ordningerne med tiende blev administreret i praksis, ved vi meget lidt om, men gennem Herrens profeter som Malakias får vi et indtryk af, hvordan jøderne forsøgte at omgå Guds ordninger og slippe for at betale tiende fuldt ud.

I Ny Testamente omtales tiende kun i to sammenhænge. Første gang er i forbindelse med Jesu omtale af farisæernes misbrug af tiende (Luk.11:42 og 18:12), mens den anden omtale er i hebræerbrevet i forbindelse med Abrahams tiende til Melkisedek. Der er således intet i NT, der blot antyder, at tiende skulle være en målestok for de kristnes gaver til Guds riges arbejde. Og det har en ganske naturlig grund. Jesus indstiftede med sit blod en ny pagt til afløsning af den gamle pagt med alle dens lovbestemmelser inklusiv bestemmelserne om tiende. Disse bestemmelser er altså ophævet og borte med den nye pagt, der bringer noget nyt og langt bedre med sig. Ved troen på Jesus er ethvert Guds barn døjet bort fra sig selv, og det lever ikke mere for sig selv, men for Jesus. Som Paulus vidner, er det ikke længere ”mig der lever, men Kristus lever i mig, og det liv, jeg nu lever i kø-

det, det lever jeg i troen på Guds Søn, der elskede mig og gav sig selv hen for mig." Gal.2:20. Alt i mig tilhører således Herren, og derfor er tiende ikke et mål for, hvad jeg skal give til Herren, for alt, hvad jeg er betroet, tilhører ham. Ikke 10 procent, men 100 procent. Hvordan den enkelte skal administrere de midler, som Gud så betror hver enkelte, vil Gud i sin kærlige omsorg tilkendegive den enkelte, og det kan ikke afvises, at nogle skal give tiende, men det forbliver en hemmelighed mellem den enkelte og Gud. Tiende kan aldrig være en ordning, der ukritisk opfordres til, og slet ikke med løfte om, at så vil Gud åbne himmelens sluser og udøse velsignelse over giveren. Det sidste er utilstedeligt, fordi det stiller Gud til regnskab, som om Guds velsignelse i form af fremgang og velstand er noget, vi har krav på.

En bemærkning om velsignelse: Det synes at være den generelle opfattelse, at Guds velsignelse er det samme som menneskelig lykke og materiel fremgang. Sådan kan velsignelse også være, for på den måde har Gud lovet at velsignelse dem, der vender om til ham og tilbeder ham i ånd og sandhed (5.Mos.28). Israels og den kristne menigheds historie bekræfter, at det er sandt. Men Guds velsignelse er mere end det. I den aronitiske velsignelse lyder det: "Herren velsigne dig og bevare dig." Det betyder, at alt det, der bevarer mig for himlen, er velsignelse, mens det, der fører til fortabelse, er det modsatte. Guds velsignelse kan derfor også omfatte at miste velstand, helbred, hus og hjem eller ens kære, når Gud bruger det til at bevare sit barn for himlen. Denne side af Guds velsignelse bliver ofte fortiet i menigheden, skønt det netop kan hjælpe den enkelte til at sige som Job, når ulykken rammer: "Herren gav, Herren tog, Herrens navn være lovet."

Tilbage til verset i Mal.3:10:

Guds befaling om at bringe hele tienden til forrådshuset havde sin baggrund i, at præsterne og folket var groft og bevidst ulydige mod Guds ordning med tienden. I de to foregående vers (3:8-9) siger Gud: "I bedrager mig jo! Og I spørger: "Hvormeget har vi bedraget dig?" Med tienden og offerydelsen! I trues med forbandelse og bedrager dog mig, ja, alt folket gør det."

Når Gud derfor befaler Israels folk at bringe hele tienden til forrådshuset, er det for, at der kan være mad til præsterne (levitterne). Der er en del af Guds pagt med folket. Og hvis de er lydige, lover Gud, at han vil åbne dem himmelens sluser og overøse dem med materiel velsignelse. Men i stedet for at adlyde svarer folket: "Det er ørkesløst at tjene Gud; hvad vinder vi ved at opfylde hans krav og gå sørgeklædte for Hærskarers HERRES åsyn?" Mal.3:14. Det sidste – at gå sørgeklædte – er ikke Guds befaling. Det er i stedet folkets usande påstand for at retfærdiggøre deres ulydighed. Dengang som nu ender ulydigheden med løgn, og ulydighed står i vejen for Guds velsignelse. Det gælder også i forholdet til mammon.

Når Gud minder os om at give til Guds riges arbejde eller at give almisser til de fattige eller på anden måde at give afkald på noget af det, som vi kalder vort, så opfatter vi det ofte som et offer for Gud. Men i Guds øjne er offer noget andet. Det er en sønderbrudt ånd og et sønderknust hjerte. Sl.51:19. Det modsvarer ordene i Es.66:1-2, hvor Herren taler om Himlen som sin trone og jorden som sine fødders skammel og siger: "Alt dette skabte min hånd, så det fremkom. Jeg ser hen til den arme, til den, som har en sønderknust ånd, og den som bærer for mit ord." Offer for Gud har dybest set intet at gøre med jordiske midler i form af pen-

ge, guld eller sølv. Det er helt uden betydning, for Gud Herren har jo selv skabt det alt sammen, og han giver det til, hvem han vil. Guds bekymring er ikke mangel på midler, men derimod at vi ikke tror på ham, så vi bæver for hans ord.

Lydigheden mod Guds ord er vejen til sjæles frelse og altid på tværs af og på trods af vore kødelige meninger. På lydighedens vej vil vi aldrig mangle midler, for "han, som ikke sparede sin egen Søn, men gav ham hen for os alle, hvor skulle han kunne andet end skænke os alt med ham." Rom.8:32. Penge er aldrig en forudsætning for eller et middel til sjæles frelse. De er derimod altid en hindring, når afhængigheden af penge fører til ulydighed mod Guds bud, bl.a. buddet om ikke at tjene både Gud og mammon.

Jesus siger i Mat.9:13: "Gå hen og lær, hvad de ord betyder: Barmhjertighed vil jeg, ej slagtoffer; for jeg er ikke kommet for at kalde retfærdige, men syndere." Jesus knytter barmhjertighed sammen med kaldet til omvendelse og frelse. Barmhjertighed er vejen til sjæles frelse i modsætning til "slagtofre," og barmhjertighed er mere og andet end medynk. Det er sand kærlighed i gerning. I modsætning til "slagtofre" kan barmhjertighed ikke betales med penge. Alligevel koster barmhjertighed alt i efterfølgelsen af Jesus, vor Herre og Frelser. Han ville barmhjertighed. Og selvom han intet ejede, gjorde han alle rige ved sin barmhjertighed. Men ultimativt betalte han for barmhjertigheden med sit liv på et kors, for de, som dengang var målet for hans barmhjertighed, måtte vælge mellem enten at tro på ham eller at forarges, og de valgte det sidste. Paulus skriver om Guds tjeneres forhold til penge, at de er "som fattige, der dog gør mange rige; som de, der intet har og dog ejer alt." 2.Kor.6:10. Sammenlignet hermed synes der at være en markant forskel mellem det forbillede, Jesus gav os, og som Paulus praktiserede, og så den måde og de metoder, der i dag ligger til grund for missionsarbejde. Barmhjertighed er blevet erstattet af gavmildhed på en måde, så den enkelte slipper for efterfølgelse i barmhjertighed. Ansvar for mission synes i høj grad at være overladt til organisationer, og når det enkelte medlem har betalt, hvad organisationen forventer, så har medlemmet opfyldt gjort sit og er fri til at gøre med resten, som han eller hun selv vil.

I lydige efterfølgelse af Jesus har man fred med Gud og trængsel i verden. Det modsatte: Fred for Gud og dermed fred med verden bliver resultatet, når man erstatter barmhjertighed med gavmildhed. Forskellen mellem fred med Gud i efterfølgelse og fred for Gud er som afstanden mellem frelse og fortabelse.

Forskellen mellem jordisk rigdom og åndelig rigdom er uendelig. Kærlighed til jordisk rigdom advarer Guds ord stærkt imod. Paulus skriver i sit første brev til Timoteus (6:10): "Kærlighed til penge er en rod til al ondt; drevet af den er nogle faret vild fra troen og har voldt sig selv megen bitter smerte." Og hebræerbrevet føjet til: "Hold jeres færd fri for kærlighed til penge, nøjes med det, I har; for han har selv sagt: Jeg vil aldrig slippe dig og forlade dig." (13:5).

Fokus på penge fører uvægerligt til sammenligning mellem mennesker og dermed til misundelse. Deraf opstår havesyge, ondt rygte, begærlighed, pral med penge og magtbegær med alt, hvad det indebærer af ondskab mod andre. Kærlighed til penge fører til knæfald for Satan, der lover os lykke og alle verdens skatte. Men prisen er, at vi forblindes ved rigdommens bedrag og umærkeligt fanges af sam-

menligningens forbandelse. Denne sammenligning findes også i menigheden, hvor følgende spørgsmål ikke er ukendte: Hvem har udsendt flest missionærer? eller: Hvor stort er vort missionsbudget i forhold til sidste år eller sammenlignet med andre missionselskaber?

Når arbejdet for Guds rige fører til indsamling af penge på verdslig vis, dvs. når pengene kommer i centrum, så er arbejdet i modstrid med Guds befaling om, at vi skal nøjes med det vi har. Og når det sker, står menighedens ledere i fare for at fare vild fra troen og volde menigheden megen bitter smerte. Eksempel: Menighedens ledelse fremlægger en ny strategi for missionsarbejdet, der begrundes med, at med nye og tidssvarende midler og metoder¹ vil man kunne nå flere og nå længere ud, for mulighederne er mange og ligger lige for. Men det forudsætter, at man får flere midler til rådighed, og derfor beder man menighedens medlemmer om økonomisk opbakning til strategien og begrunder det med, at når vi havde flere midler, så kan vi nå flere. Men - det sidste er usandt, for Gud er ikke afhængig af midler.

I øvrigt beror udtrykket "Hvis vi havde flere midler" på en sammenligning og efterlader spørgsmålet "i forhold til hvad?" Er det i forhold til sidste års budget eller i forhold til det, man allerede har til rådighed? Eller menes der i forhold til gaveindtægten, der ender med at blive for lille i forhold til budgettet?

De, som anvender udtrykket "flere midler" og på den måde lægger pres på giverne, har glemt, hvad Guds ord forkynder om midlerne i Guds rige:

1. Gud mangler ikke midler, for han er skaberen af alt guld. Guds bekymring er, at vi ikke tror på ham i lydighed. Og ulydighed blokerer for Guds velsignelse, uanset hvor mange midler, det måtte lykkes at samle ind til et bestemt arbejde eller projekt.
2. I Guds rige måles denne verdens midler på en helt anden måde end i verden. Jesus sagde, at den fattige enke med sin skærv gav mere end alle de andre, der lagde penge i tempelblokken, og Gud mættede 5000 mand med en lille drengs 5 bygbrød og 2 fisk, så der blev 12 fyldte kurve til overs.
3. Jesus gav afkald på alt i denne verden lige fra vugge til grav, selvom han var Gud. Og da han i fremtræden fandtes som menneske, gav han afkald og blev lydige til døden på et kors, hvorved han blev ophav til en evig frelse for alle, som er lydige mod ham. Fil.2:6-8 og Hebr.5:9.

Paulus havde ikke noget missionsbudget, men som nævnt tidligere kunne han, der intet ejede, gøre mange rige. Det skyldes, at rigdommene i Guds rige er af en helt anden karakter end rigdommene her i verden. De rigdomme, som Gud skænker den enkelte til egen og til menighedens opbyggelse, kan aldrig sammenlignes, fordi Gud altid giver uendeligt meget mere, end vi kan bede om eller forstå. Det gør al sammenligning meningsløs. Guds riges rigdomme er først og fremmest Guds frelse i Jesus, dernæst alle Guds nådegaver sammen med barnekår og barneret som Guds genfødte børn, der har fået Helligånden som pant på forløsningen. Og alt det har vi fået uforskyldt af Guds nåde ved tro på Jesus. Alle Guds rig-

¹ Det drejer sig ofte om metoder, der er tilpasset verdens behov, så de er forståelige og acceptable for verden uden hensyn til, at evangeliet, - det sande, er og bliver en forargelse for verden.

domme er kendetegnet ved, at de er uden synd, for de er hellige og derfor uden fristelse til fald. Og der, hvor Guds rigdomme får lov at vokse, bliver frugterne "kærlighed, glæde fred, langmodighed, mildhed, godhed, trofasthed, sagtomdighed og afholdenhed. Mod sligt er loven ikke. Og de, som hører Kristus Jesus til, har korsfæstet kødet med dets lidenskaber og begæringer." Gal.5:22-24.

Rigdommene i Guds rige bliver ikke mindre, når de deles med andre, for derved når nåden ud til flere og flere og vokser og forøger taksigelsen til Guds ære. 2.Kor.4:15. Helt anderledes med verdens rigdomme. Hver gang de deles, bliver der mindre til den enkelte.

* * *

I samtalen med Nikodemus siger Jesus blandt andet: "Hvis I ikke tror, når jeg taler til jer om de jordiske ting, hvordan skulle I da kunne tro, når jeg taler til jer om de himmelske?" Joh.3:12. Hvis vi anvender Jesu ord på menigheden, kan det omskrives til: "Hvis I ikke handler med den uretfærdige mammon, som jeg siger, hvordan skulle I da kunne formidle evangeliet?" Ulydighed er afgørende for menighedens åndelige liv, der sygner hen, når ulydigheden får råderum. Det gælder også i forhold til penge; for ingen kan tjene både Gud og mammon.

En af Jesu befalinger (ikke en formaning) lyder: "I må ikke være bekymrede og sige: 'Hvad skal vi spise?' eller: 'Hvad skal vi drikke?' eller: 'Hvad skal vi klæde os i?' For efter alt det søger hedningerne, og jeres himmelske Fader ved, at I trænger til alt dette." Mat.6:31-32. Er menighederne lydige mod denne befaling af Jesus, eller er det ikke tvært imod sådan, at der i mange af de blade, som sendes til menighedens medlemmer, står at læse, hvor bekymret ledelsen er for økonomien med en indirekte eller til tider kraftig opfordring til medlemmerne om at give lidt ekstra her og nu. Bekymringen for økonomien er ulydighed og i åbenlys modstrid med befalingen fra missionens Herre. Helt åbenlys og forfærdende bliver ulydigheden og bekymringen, når en kristen organisation derfor betaler et verdsligt selskab, der har specialiseret sig i "fundraising", for at ringe til foreningens medlemmer, med det formål, at overtale dem til at yde lidt ekstra.² Det er ikke uden grund, at Jesus spørger: "Hvorfor kalder I mig Herre, Herre, når I ikke gør, hvad jeg siger." Luk.6:46.

En anden af Jesu befalinger lyder: "Når du giver almisse, så lad ikke din venstre hånd vide, hvad din højre hånd gør, for at din almisse kan være i det skjulte. Så skal din Fader, som ser i det skjulte, betale dig." Mat.6:3-4. Denne befaling leder naturligt tanken hen på ordninger, hvor gaver er skattefrie. En af disse ordninger er gavebreve, der kort fortalt giver en person skattefradrag for et beløb, som vedkommende har bundet sig til at betale til en bestemt missionsforening, enten i form af et fast årligt beløb eller en procentsats af sin indkomst. Når gavebrevet, der er et juridisk dokument, er tegnet, fungerer ordningen som følger: Hvis gaveren sender et beløb til en efterskole, skal han huske at få en kvittering for gaven. Det samme skal han gøre, hvis han giver til en højskole, til en bibelcamping eller til et andet af missionsforeningens arbejder. I hvert enkelt tilfælde skal han have en

² Og spørger man ledelsen, om den finder det ret at handle sådan, er svaret, at sådan gør andre også. Andres gøren og laden synes altså at være mere afgørende end Jesu befaling.

kvittering, og når det aktuelle skatteår er omme, skal han sende dem til foreningens hovedkasserer, der så udfærdiger en samlet kvittering, der kan vedlægges selvangivelsen som dokumentation for skattefradraget. Men der er et par bestemmelser mere:

1. Den modtagende forening er pligtig at indberette gaven til SKAT, for at giveren kan opnå skattefradrag.
2. "Myndighederne forlanger, at gavebrevsmodtager føre nøje kontrol med forpligtelsens overholdelse. I den forbindelse skal der vises dokumentation for størrelsen af beregningsgrundlaget. Dette kan ske ved forevisning af skattevæsenets årsopgørelse eller en af skattevæsenet eller en revisor udstedt bekræftelse af indkomsten." (citater fra Luthersk Missions gavebrevsregler).

Hvis man vil være af sandheden, kan ingen med rette påstå, at en sådan ordning er i det skjulte i en grad, så venstre hånd ikke ved, hvad højre hånd gør.³ At de, som har med ordningen at gøre, har tavshedspligt, ændrer ikke ved det forhold, at mange mennesker hvert år får viden både om gaven, dens størrelse og giveren i forbindelse med det enkelte gavebrev. Gavebreve og alle skattefradrag berettigede gaver til Guds riges arbejde er i modstrid med Jesus befaling om at give i det skjulte – uanset tavshedspligt. Ulydighed står i vejen for Guds velsignelse, mens lydighed om at give i det skjulte indebærer, at Faderen, som ser i det skjulte, skal betale den lydige.

Som nævnt tidligere ender ulydighed med løgn. Det gælder også i forhold til skattefri gaveordninger anvendt på gaver til Guds rige. Et par eksempler:

1. Et af argumenterne for gavebreve eller faste månedlige bidrag er, at så får man orden i sin givertjeneste. Men det er ikke sandt. Et gavebrev er en juridisk aftale mellem en bestemt forening og et af dets medlemmer, men det bliver aldrig en kontrakt mellem et Guds barn og vor himmelske Far. Det kan godt være at en bindende aftale om faste og forpligtende ydelser kan give ro for giveren, men der er en risiko for, at det er en ro for Gud og ikke med Gud. For Gud ønsker at alle hans børn, fra dag til dag skal være fuldkommen afhængig af ham, også i vort forhold til penge. Så vil Herren hver fra dag til dag minde os om, hvad vi skal give og til hvem og hvornår, for Herren længes efter at have samfund med den enkelte i hvert øjeblik.

Den ro, der loves den enkelte giver i forbindelse med disse ordninger, gælder lige så meget modtageren. Så ved foreningen nemlig, hvor meget den hver måned kan disponere over uden hvert øjeblik at være afhængig af Herren. Så har kassereren en jordisk bekymring mindre. Men da Jesus bød sine disciple ikke at bekymre sig for udkommet, føjede han til: "Søg først Guds rige og hans retfærdighed, så skal alt det andet gives jer i tilgift." Mat.6:33. Gavebreve er ikke at søge Guds rige

³ Forud for buddet om ikke at lade venstre hånd vide, hvad højre hånd gør, siger Jesus: "Når du giver almisse, må du ikke lade blæse i basun foran dig, som hyklerne gør i synagoger og på gader for at æres af mennesker; sandelig siger jeg jer: de har allerede fået deres løn udbetalt." I missionsforeninger er den gængse forståelse af ordet indskrænket til, at vi ikke må give til Guds rige for at æres af mennesker. Det er rigtigt, men det er ikke dækkende. Det afgørende i denne sammenhæng er ordet skjult. Ellers ville Jesus ikke have føjet til: "Så skal din Fader, som ser i det skjulte (om du er lydige), betale dig." Guds børn er lemmer på Kristi legeme, og når Jesus siger, at venstre hånd ikke må vide, hvad højre hånd gør, må det betyde, at almisse og penge i menigheden skal være i det skjulte.

først, lige så lidt som de er Guds gave til menigheden. Det synes snarere at være en ordning fra den onde, der gør menighedens ledelse og medlemmer mindre afhængig af Gud, og i så fald er det knæfald for mammon.

2. Som argument for skattefrie gaver til Guds rige anføres jævnligt, at så kan man give mere. Men det er usandt af flere grunde. I Guds rige er mere eller mindre ikke på tale, for Gud måler anderledes. Og hvad kan vi give til Gud, der har skabt alle ting? Og hvis midler er det, vi i virkeligheden giver med skattelettelse? Det ligner til forveksling jøderne under den gamle pagt, når de forsøgte at slippe billigt fra et slagtoffer, ved at bringe Gud et halt eller sygt dyr i stedet et lyd frit dyr. Hvad kan jeg i virkeligheden ofre til Gud? I virkeligheden intet andet end en sønderbrudt ånd, for et sønderbrudt, sønderknust hjerte agter Gud ikke ringe. Gud behøver ikke vore penge. Han længes tværtimod efter os og vor lydighed mod hans ord. Han ved jo, hvad vi behøver og vil give os alt med Kristus Jesus. Det er en grundlæggende fejl, når vi anser os for at være så betydningsfulde, at Gud skulle være afhængig af os. For det bliver Gud aldrig; Gud bliver aldrig os noget skyldig - end ikke det mindste. Vi skylder derimod Gud alt. Og derfor er det en Guds nåde, at vi får lov til at give til Guds rige. At vi med skattebegünstigede ordninger er smarte så vi kan give mere, er Satans usande påstand. Ja, smart er det nok i verdens øjne, men ikke i Guds. Det at være smart indebærer altid at opnå fordele på andres bekostning, men i Guds rige gælder det modsatte af at være smart, for her giver man afkald på egne fordele, for at det kan komme andre til gode. Således gav Jesus afkald på at være Gud lig, og han døde i vort sted på korset, for at vi kunne få alle hans fordele: syndsforladelse, hellighed, Guds retfærdighed og dermed evigt liv. Og her på jorden: inderligt samfund med Herren i hvert øjeblik.

Når en større eller mindre del af et missionsbudget bliver finansieret gennem midler fra det offentlige, sker det ikke alene gennem medlemmernes skattefordele. Andre midler og tilskud som fx tipsmidler skal der søges om. I verdslig sammenhæng er det naturligt at søge disse midler, men åndeligt set er det tiggeri for at kunne finansiere arbejdet i Guds rige med verdslige midler. Det aflægger det falsk vidnesbyrd, at Gud Herren ikke evner eller vilje til at give os det, vi behøver, hvorfor vi er henvist til at tigge verden om hjælp. Det blokerer for Guds velsignelse, og afføder i stedet ufred, splittelse, partier og selvhævdelse, fordi ingen kan tjene både Gud og mammon.

Når vi vender os til Ny Testamente for at se den første menigheds forhold til penge, så vil vi ikke drage sammenligninger, for de ydre forhold er forskellige fra dengang til nu. Derimod vil vi se på den åndelige side, for Ånden er den samme, og dermed også forholdet til penge.

Jesus, vores Herre og Frelser, har lovet, at som verden har forfulgt ham, vil den forfølge os, der i lydighed følger ham efter. Han gav os et forbillede – også i forhold til penge. Vi møder Jesu forhold til penge mindst 5 gange:

1. Jesus ejede ikke jordisk gods her på jorden, end ikke det sted, hvortil han kunne hvile sit hoved. Han var i alle forhold – åndeligt og materielt - helt afhængig af Faderen. Han kunne skabe brød af stene, men afviste Satans fristelse til at gøre det, fordi mennesket ikke lever af brød alene. Hans målestok i forhold til det jordiske overskyggedes af det himmelske.

2. Da Jesus stilles på prøve, om det er rigtig at betale skat til kejseren, svarer han: "Giv kejseren, hvad kejserens er, og Gud hvad Guds er." Med andre ord skal vi ikke blande det verdslige og det åndelige regimente sammen. Heller ikke når det drejer sig om skattens mønt.⁴

3. Da Jesus og Peter bliver afkrævet tempelskat, bliver Peter af Jesus bedt om at kaste en fiskesnøre i vandet, og den fisk, han fanger, har en statér i munden til at dække deres skat. Situationen kom ikke bag på Jesus. Han kendte behovet før det opstod, og han kendte løsningen med mønten i munden på fisken. En løsning, som intet menneske og heller ikke Peter kunne planlægge. Peter gik til Jesus, da han stod overfor kravet om tempelskat, og Jesus gav ham, hvad han behøvede. Det samme er tilfældet i dag. Jesus længes efter at give os alt hvad vi behøver, for at hans navn kan blive herliggjort. Men det forudsætter, at vi går til Jesus (og ikke til verden) med vore behov, og at vi i tro bier på hans svar.

4. To gange møder vi kvinder, der salver Jesu fødder med salve. Første gang er i farisæeren Simons hus, hvor en synderinde trænger sig ind under måltidet. Jesus modtager hendes tilbedelse og siger, at siden hun har elsket meget, er hendes synder hende forladt. Ikke et ord om fråseri med salven.

5. Anderledes anden gang det sker. I Betania salver Maria Jesu fødder med en meget kostbar nardussalve til en værdi af en hel årsløn. Her gør Judas Iskariot indvendinger og siger, at salven med fordel kan sælges og pengene gives til de fattige. Jesu svar lyder: "De fattige har I jo altid hos jer; men mig har I ikke altid." Vurderet ud fra menneskelig fornuft har Judas ret. Men i Guds rige gælder det menneskelige ikke, og slet ikke i forhold til penge eller jordiske værdier i øvrigt; her gælder det guddommelige, der oftest er i modstrid med den menneskelige fornuft. Derfor må vi som Jesu efterfølgere hele tiden og i alle forhold tage fornuf-ten til fange ind under korset. Det var i øvrigt kærlighed til penge, der førte til, at Judas senere forråbte Jesus og efterfølgende døde som fortabelsens søn.

Når vi betragter Paulus liv i efterfølgelse af Jesus, bliver vi slået af de overvældende resultater, han nåede som missionær uden at gøre brug af missionsbudgetter. Det til trods, er det Paulus, der fastslår, at "Herren har bestemt, at de, der forkyn-der evangeliet, skal leve af evangeliet." 1.Kor.1:14, Gal.6:6 og 1.Tim.5:18. Men Paulus giver ingen forskrifter for, hvordan det skal praktiseres. Og af gode grunde. For det første vil faste regler eller rammer føre til lovtrældom og sætte fokus på penge, og for det andet må enhver forkyn-der være afhængig af Gud, af hans om-sorg og hans gaver på samme måde, som Jesus var det. Det sidste kan lyde som en umulighed for en forkyn-der, der samtidig er husfar med faste terminer for husleje m.m.. Men sådan er det ikke. Gud, der ikke lyver, har lovet, at den, der giver af-kald på verdslig sikkerhed og følger i Jesu fodspor, skal få det hundredfold igen i denne verden, tillige med forfølgelse, og i den kommende verden evigt liv.

Mark.10:28-30.

Paulus er et eksempel herpå. Gud gav ham fra dag til dag, hvad han behøvede, så han kan vidne: "Jeg ved, hvad det er at have trange kår, og jeg ved, hvad det er at

⁴ Jesus gav kejseren, hvad kejserens er, og Gud, hvad Guds er, da han hang på korset. Kejseren fik lov at dræbe "Jødernes Konge", og Gud antog Jesu blod som soning for verdens synd.

have overflod; i alt og i alle ting er jeg indviet, både i at være mæt og i at sulte, både i at have overflod og i at lide mangel. Alt formår jeg i ham, som giver mig kraft (ikke penge).” Fil.4:12-13. Menigheden i Filippi sendte flere gange gaver til Paulus. Ikke fordi han attråede gaven, men fordi, som han siger: ”Jeg attrår den frugt, som fylder godt på jeres indtægtsside.”

Paulus levede ikke af gaver og var aldrig afhængig af dem. Han siger om penge i forhold til sin forkyndergerning: ”Hvad er så min løn? Den at forkynde evangeliet uden udgift for nogen, så jeg ikke udnytter den ret, forkyndelsen af evangeliet giver mig.” 1.Kor.9:18. Og videre: ”Sølv eller guld eller klæder har jeg ikke begæret af nogen. I ved selv, at disse hænder har indtjent alt, hvad jeg og mine ledsagere trængte til. Jeg har vist jer, at ved således at arbejde bør vi tage os af de skrøbelige og ihukomme Herren Jesu ord, at han selv har sagt: Saligere er det at give end at modtage.” Ap.G.20:34-35.

Et emne, der fylder en del i Paulus’ breve er indsamlingen af gaven til de fattige i Jerusalem. Denne indsamling bruges fra tid til anden som et forbillede, når der skal indsamles midler til ydre mission. Men i forhold til vor situation, hvor der indsamles midler i sendemenigheden til støtte for missionsarbejdet blandt hedninger, så er indsamlingen til de fattige i Jerusalem lige omvendt. Paulus siger om indsamlingen.: ”Når hedningerne har fået del i de andres åndelige goder, så skylder de også at tjene dem med de timelige.” Rom.15:27. Det er bemærkelsesværdigt, at indsamling af penge for at drive mission fylder så meget i menighederne, når det tilsyneladende er helt ukendt i Guds ord.

Om det at give til Guds rige lyder det: ”Enhver give, som hans hjerte har tilsagt ham. ikke tvært og tvungent; thi Gud elsker en glad giver.” 2.Kor.9:7. Ingen udefra skal bestemme, hvad den enkelte skal give, for så bliver gaven en byrde, og så gives den af tvang og ikke med et glad hjerte. Al gave, der gives af glæde og uden bagtanke, beror på, at Gud viser og minder den enkelte om at give under bøn og i det skjulte. I lighed med David tilbeder vi Gud og siger: ”Rigdom og ære kommer fra dig, og du hersker over alt; i din hånd er kraft og vælde og i din hånd står det at gøre, hvem det skal være stor og stærk. Derfor priser vi dig nu, vor Gud, og lovsynger dit hellige navn!” 1.Krøn.29:12-13. For al den rigdom, vi er betroet, kommer fra Herrens hånd, og ham tilhører det alt sammen, og i hans hånd lægger vi det tilbage.

Pengene er verdens afgud. Men vi tilhører den eneste sande og levende Gud. Vi følger Jesus, vor Herre og Frelser og lægger vore liv, vore tider og vore betroede midler i hans hånd, så vi på hin dag skal høre de livsalige ord: ”Vel, du gode og tro tjener; du har været tro over lidt, jeg vil sætte dig over meget; gå ind til din Herres glæde.”